

**ชื่อผลงาน การเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดต่อในเด็กปฐมวัย ภายในศูนย์พัฒนาเด็ก
กรณีศึกษา: โรคมือเท้าปาก และไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อในศูนย์พัฒนาเด็ก**

ประเภทผลงาน

( ) สายวิชาการ

(/) สายสนับสนุน โปรตระบุ

( ) การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

(/) การพัฒนางาน/กระบวนการ/R๒R

( ) การพัฒนางานห้องปฏิบัติการ

ประเภทการนำไปใช้ประโยชน์

( ) นวัตกรรม

( ) R๒R

(/) การพัฒนางาน/การลดขั้นตอน

ชื่อเจ้าของผลงาน นางสาวภวารี ยิ่งรัตน์สุข ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาคำานาญการ หน่วยงาน ศูนย์พัฒนาเด็ก
วิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข

๑. บทคัดย่อ เพิ่มคำอธิบายบทคัดย่อ

ศูนย์พัฒนาเด็ก วิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดต่อในกลุ่มเด็กปฐมวัย โดยเฉพาะโรคที่พบได้บ่อยในศูนย์เด็ก เช่น โรคมือเท้าปาก โรคโควิด ๑๙ และไข้หวัดใหญ่ ซึ่งสามารถแพร่กระจายได้รวดเร็วในกลุ่มเด็กอายุ ๑-๖ ปี ดังนั้น จึงได้ดำเนินการจัดการความรู้ (KM) เพื่อพัฒนาการเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดต่อในศูนย์ โดยมีการรวบรวมข้อมูล สังเคราะห์แนวปฏิบัติ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำผลไปปรับใช้จริงภายในศูนย์เด็กวิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข ผลที่ได้จากการดำเนินงานทำให้เกิดแนวทางที่ชัดเจนในการดูแล ป้องกัน และสื่อสารกับผู้ปกครอง ส่งผลให้สามารถควบคุมการระบาดของโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความวิตกกังวลของผู้ปกครอง และสร้างความเชื่อมั่นต่อการดูแลเด็กภายในศูนย์เด็ก วิทยาลัยแพทยศาสตร์ ฯ สร้างความตระหนักรู้การป้องกันโรคไม่ให้เกิดการติดต่อได้ดียิ่งขึ้น

๒. บทนำ

เด็กปฐมวัยเป็นกลุ่มเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อโรคต่าง ๆ โดยเฉพาะโรคมือเท้าปาก และไข้หวัดใหญ่ ซึ่งสามารถติดต่อได้ง่ายผ่านการสัมผัสน้ำลาย น้ำมูก หรือพื้นผิวที่มีเชื้อปนเปื้อน ด้วยพฤติกรรมของเด็กที่ยังไม่สามารถดูแลสุขอนามัยตนเองได้ดี ประกอบกับการอยู่รวมกันในห้องเรียนที่มีการใช้สิ่งของร่วมกัน จึงทำให้โรคติดต่อแพร่กระจายได้อย่างรวดเร็ว ภาวะการระบาดของโรคเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อทั้งด้านสุขภาพของเด็ก การเรียนรู้ของเด็ก รวมถึงความกังวลของผู้ปกครองและบุคลากรในศูนย์ ดังนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กจึงได้จัดทำกระบวนการ เพื่อพัฒนาการเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดต่อภายในศูนย์อย่างมีระบบและยั่งยืน

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อพัฒนาระบบเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดต่อในศูนย์พัฒนาเด็ก ให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทของศูนย์พัฒนาเด็ก วิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข

๓.๒ เพื่อสร้างแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน (Best Practice) ในการจัดการกรณีพบเด็กป่วย/แนวปฏิบัติที่ดีในการดูแลเด็กที่เจ็บป่วยและควบคุมการแพร่ระบาดของโรค

๓.๓ เพื่อให้ครูและบุคลากรมีแนวทางร่วมกันในการรับมือโรคติดต่ออย่างทันที่

๓.๔ เพื่อสร้างแนวทางสื่อสารและสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองในการควบคุมโรคอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. วิธีการ/เครื่องมือ

๔.๑ ระยะที่ ๑ การสำรวจองค์ความรู้

- วิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนป่วยย้อนหลังในช่วง ๑-๓ ปีที่ผ่านมา(พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗)โดยออกแบบบันทึกข้อมูลต่าง ๆ
  - แบบบันทึกการเจ็บป่วยประจำวันของนักเรียน ใช้เก็บข้อมูลชื่อ-สกุลนักเรียน, อาการป่วย, วันที่พบ, การรักษาเบื้องต้น, การแจ้งผู้ปกครอง,การดำเนินการหากเกิดการติดต่อกันภายในศูนย์พัฒนาเด็ก
  - ทะเบียนบันทึกโรคติดต่อและโรคทั่วไปประจำปี โดยรับรายงานจากครู/ผู้ปกครองนักเรียน
  - รายงานการลาป่วย ใช้ตรวจสอบความถี่และช่วงเวลาการลาป่วย
  - บันทึกการแจ้งโรคจากผู้ปกครองทางไลน์ / โทรศัพท์ ใช้ประกอบข้อมูลกรณีไม่ได้พบอาการที่ศูนย์
  - การสัมภาษณ์และสอบถามครู/ผู้ปกครอง เพื่อยืนยันข้อมูลความถูกต้องและรายละเอียดการป่วย
  - โปรแกรมประมวลผลข้อมูล ใช้สรุป สร้างกราฟ และวิเคราะห์แนวโน้มการป่วย
  - คู่มือเกณฑ์โรคติดต่อในสถานศึกษา ใช้จำแนกประเภทโรคและระยะเวลาแนะนำให้นักเรียนหยุดเรียน

๔.๒ ระยะที่ ๒ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

- จัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในศูนย์พัฒนาเด็ก ครู ผู้ดูแลเด็ก พี่เลี้ยง แม่บ้านบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเข้าร่วมเพื่อให้ข้อมูลและรับทราบแนวปฏิบัติในการป้องกันการติดต่อของโรคนั้น ๆ ที่เป็นแนวทางเดียวกัน
- เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณสุขให้ความรู้ จากงานควบคุมโรค โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเข้าให้คำแนะนำ และความรู้ต่าง ๆ และเพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติงานหยุดการแพร่ระบาดของโรค

๔.๓ ระยะที่๓ สังเคราะห์แนวปฏิบัติ

- จัดทำ Flow chart แนวทางการเฝ้าระวัง / การแจ้งหยุดเรียน / การทำความสะอาด
- จัดทำแบบฟอร์มบันทึกการเฝ้าระวังสุขภาพเด็ก การคัดกรองนักเรียนก่อนรับนักเรียนเข้าเรียนในแต่ละวันอย่างเคร่งครัด และสร้างแนวปฏิบัติที่ดี (เอกสารแนบ)
- พัฒนาเอกสารสื่อสาร เช่น แผ่นพับ/โปสเตอร์ความรู้ (เอกสารแนบ)

๔.๔ ระยะที่ ๔ ทดลองใช้และปรับปรุง

- ทดลองใช้แนวทางในช่วงการระบาดของโรคต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นภายในศูนย์พัฒนาเด็ก
- รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากครูบุคลากรฝ่ายต่างในศูนย์พัฒนาเด็ก /ผู้ปกครองนักเรียน
- วิเคราะห์ข้อมูลหลังจากการทดลองใช้แนวปฏิบัติป้องกันการโรคติดต่อภายในศูนย์พัฒนาเด็ก / ปรับปรุงวิธีการฯ ทบทวนแนวปฏิบัติการป้องกัน หลังจากนำแนวปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อภายในศูนย์พัฒนาเด็กมาใช้ในช่วงระยะเวลาที่กำหนด ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลการเจ็บป่วยของนักเรียนและประเมินผลการปฏิบัติงาน พบว่า อัตราการป่วยด้วยโรคติดต่อที่พบบ่อย เช่น โรคมือ เท้า ปาก โรคไข้หวัดใหญ่ และโรคตาแดง มีแนวโน้มลดลงเมื่อเทียบกับช่วงก่อนนำแนวปฏิบัติมาใช้ สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของมาตรการ มีการคัดกรองสุขภาพนักเรียนก่อนเข้าเรียนทุกวัน มีการล้างมืออย่างถูกวิธีในช่วงเวลาหลังทำกิจกรรมเสร็จ ทำความสะอาดของเล่น อุปกรณ์ และพื้นผิวสัมผัสร่วมภายในห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีการสื่อสารแจ้งเตือนผู้ปกครองเมื่อพบการระบาดของ

จากการประเมินพบว่า มีประเด็นที่ควรปรับปรุงและทบทวน ได้แก่

1. การเพิ่มความถี่ของการอบรมครูและผู้ช่วยครู เกี่ยวกับวิธีการสังเกตอาการป่วยในระยะเริ่มต้น
2. การพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ ให้เข้าใจง่ายและดึงดูดผู้ปกครองมากขึ้น
3. การจัดเตรียมอุปกรณ์ป้องกันโรค ให้เพียงพอในช่วงที่มีการระบาด เช่น หน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์
4. การปรับปรุงระบบรายงานข้อมูลการป่วย ให้เป็นระบบดิจิทัล เพื่อติดตามและสรุปข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว

ผลการวิเคราะห์นี้จะนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุง “แนวปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อภายในศูนย์พัฒนาเด็ก” ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและบริบทของศูนย์ เพื่อให้การป้องกันโรคมีประสิทธิภาพต่อเนื่องและยั่งยืน

หลังจากนำแนวปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อมาใช้ในช่วงเดือน มกราคม 2567 – กันยายน 2567 ศูนย์พัฒนาเด็กได้เก็บข้อมูลและเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา (มกราคม – กันยายน 2566) โดยใช้แหล่งข้อมูลจากทะเบียนบันทึกโรค, แบบบันทึกการเจ็บป่วย, และรายงานการลาป่วยของนักเรียน ตารางเปรียบเทียบสถิติ การป่วย (หน่วย :คน)

โรคที่พบบ่อย	ม.ค.-ก.ย. 2566 (ก่อนใช้แนวปฏิบัติ)	ม.ค.-ก.ย. 2567 (หลังใช้แนวปฏิบัติ)	เปลี่ยนแปลง (%)
มือ เท้า ปาก	26	12	-54%
ไข้หวัดใหญ่	19	9	-53%
ตาแดง	10	4	-60%
RSV (ไวรัสระบบทางเดินหายใจ)	8	3	-62%
ไขหวัด / ไวรัส	37	24	-35%
รวมทั้งหมด	100	52	-48%

ผลการวิเคราะห์

- อัตราการป่วยของนักเรียนลดลง 48% เมื่อเทียบช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน
- โรคที่ลดลงมากที่สุดคือ RSV, ตาแดง, มือ เท้า ปาก
- มาตรการที่ได้ผลชัดเจน ได้แก่
  1. คัดกรองสุขภาพและอุณหภูมิทุกเช้า
  2. ล้างมือก่อน-หลังทำกิจกรรมและรับประทานอาหาร
  3. ทำความสะอาดของเล่น อุปกรณ์ และพื้นผิวสัมผัสร่วม
  4. แจ้งเตือนผู้ปกครองทันทีเมื่อพบอาการ

๕. ผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย

- ศูนย์พัฒนาเด็ก สามารถพัฒนาแนวทางการเฝ้าระวังโรคที่มีความชัดเจน และใช้ได้จริงในการป้องกันและเฝ้าระวังการเกิดโรคติดต่อภายในศูนย์พัฒนาเด็ก
  - บุคลากรทุกคนมีความรู้และเข้าใจแนวทางการป้องกันโรคติดต่อต่างๆ อย่างถูกต้อง และมีความมั่นใจในการดูแลนักเรียน และป้องกันไม่ให้เกิดการติดต่อ หรือ ติดต่อกันน้อยที่สุด และสามารถให้ความรู้กับผู้ปกครองได้อย่างถูกต้อง
  - ผู้ปกครองมีความพึงพอใจและเชื่อมั่นในระบบดูแลสุขภาพของศูนย์พัฒนาเด็ก
  - จำนวนนักเรียนที่ป่วยติดเชื้อ แพร่ระบาด ลดลงอย่างชัดเจนเมื่อเทียบกับปีก่อน
  - เอกสารประกอบการดำเนินงาน เช่น แผ่นพับความรู้, แบบฟอร์มบันทึก, check list การทำความสะอาด และคู่มือเฝ้าระวังโรค ถูกจัดทำอย่างครบถ้วน และสามารถนำไปใช้ได้จริงในอนาคต
  - ศูนย์พัฒนาเด็กฯ สามารถใช้แนวทางนี้เป็นต้นแบบในการจัดการโรคติดต่อในอนาคต

๖. ผลสรุป

การจัดทำระบบเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดต่อในเด็กปฐมวัยภายในศูนย์พัฒนาเด็ก วิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ถือเป็นการพัฒนาแนวปฏิบัติที่ตอบสนองต่อบริบทเฉพาะของศูนย์พัฒนาเด็ก ได้อย่างเหมาะสม โดยเริ่มต้นจากการสำรวจปัญหาและประสบการณ์จริงในการดูแลนักเรียนในช่วงที่เกิดการระบาดของโรค เช่น โรคมือเท้าปาก และไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ต่างๆ โรคตาแดง โรคท้องร่วง จากนั้นจึงได้ระดมความคิดเห็น แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างครูและบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อนำไปสู่การสังเคราะห์แนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน มีระบบ และสามารถนำไปใช้ได้จริง

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการเฝ้าระวังและป้องกันโรคที่พัฒนาขึ้น ทั้งในด้านการลดอัตราการเจ็บป่วยของนักเรียน ยับยั้งการแพร่ระบาดในช่วงฤดูกาล ความเข้าใจและความร่วมมือของผู้ปกครอง ตลอดจนความมั่นใจในการดูแลนักเรียนของบุคลากรครูในศูนย์พัฒนาเด็ก ซึ่งสะท้อนถึงการสร้าง “ระบบความปลอดภัย” และ “สุขภาวะที่ดี” ให้กับนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม

การจัดทำ KM ในครั้งนี้ไม่เพียงแต่ช่วยแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในช่วงการระบาดของโรคเท่านั้น แต่ยังส่งผลให้เกิด “ชุดองค์ความรู้” ที่สามารถต่อยอด พัฒนา และใช้เป็นต้นแบบให้กับศูนย์พัฒนาเด็กอื่น ๆ ได้ในอนาคต โดยมีหลักการสำคัญคือการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบของครู บุคลากรทุกฝ่ายในศูนย์พัฒนาเด็ก ผู้บริหาร และผู้ปกครอง ภายใต้ค่านิยมของศูนย์พัฒนาเด็ก ที่ว่า “อบอุ่น ปลอดภัย และมีคุณภาพ”

ข้อเสนอแนะ

๑. การพัฒนาและทบทวนแนวปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

แม้ศูนย์พัฒนาเด็ก จะมีแนวทางในการเฝ้าระวังและป้องกันโรคที่ชัดเจนแล้ว แต่ควรมีการทบทวน ปรับปรุง และพัฒนาแนวปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะเมื่อมีโรคอุบัติใหม่หรือสถานการณ์ระบาดที่เปลี่ยนแปลง เพื่อให้แนวทางเหล่านั้นสอดคล้องกับข้อมูลวิชาการล่าสุดและบริบทจริงของศูนย์พัฒนาเด็ก จัดสรรงบประมาณสำรองสำหรับอุปกรณ์ป้องกันโรคช่วงฤดูระบาด ปรับระบบรายงานข้อมูลการป่วยเป็นรูปแบบดิจิทัล เพื่อการติดตามและสรุปข้อมูลที่รวดเร็วและแม่นยำต่อการเกิดโรคติดต่อในฤดูกาลต่าง ๆ และรับมือได้อย่างทันเวลา

๒. การส่งเสริมการเรียนรู้ของครู บุคลากรภายในศูนย์พัฒนาเด็ก

ควรจัดการอบรมหรือประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องโรคติดต่อในเด็กปฐมวัยอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง หรือจัดอบรมครู และบุคลากรภายในฯ ทุก ๖ เดือน เพื่อทบทวนความรู้และฝึกสังเกตอาการป่วยระยะเริ่มต้น เพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการป้องกันควบคุมโรคให้กับครูและบุคลากร รวมถึงส่งเสริมการใช้วิธีการดูแลสุขภาพที่ถูกต้องในชีวิตประจำวัน

๓. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียน

ควรพัฒนาเครื่องมือและสื่อสารอย่างสม่ำเสมอกับผู้ปกครอง เช่น ใบความรู้ อินโฟกราฟิก แผ่นประชาสัมพันธ์ บอร์ดให้ความรู้ การแจ้งเตือนล่วงหน้า หรือกิจกรรมอบรมให้ความรู้กับผู้ปกครอง ประชุมผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการดูแลสุขภาพนักเรียนทั้งที่บ้านและในศูนย์พัฒนาเด็กอย่างครบวงจร และส่งเสริมให้เกิดความร่วมมืออย่างแท้จริง

๔. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยสนับสนุน

ศูนย์พัฒนาเด็ก สามารถพิจารณาการใช้ระบบบันทึกอาการเจ็บป่วยและติดตามสุขภาพเด็กผ่านแอปพลิเคชันหรือระบบออนไลน์ เพื่อความสะดวกในการเก็บข้อมูล การแจ้งเตือนผู้ปกครองนักเรียน และวิเคราะห์แนวโน้มการเจ็บป่วยในภาพรวมได้อย่างรวดเร็ว

๕. การขยายผลสู่ศูนย์พัฒนาเด็กต้นแบบ

ควรนำองค์ความรู้จากการจัดทำ KM ครั้งนี้ขยายผลสู่การเป็น “ศูนย์ต้นแบบด้านระบบเฝ้าระวังโรคติดต่อในเด็กปฐมวัย” โดยจัดทำคู่มือ ชุดเอกสาร และเวทียุติธรรมเพื่อแบ่งปันประสบการณ์แก่ศูนย์อื่น ๆ ทั้งภายในมหาวิทยาลัยและในเครือข่ายชุมชนท้องถิ่น

๖. การติดตามและประเมินผลระยะยาว

ควรมีระบบติดตามผลการดำเนินงาน เช่น สถิติการเจ็บป่วยนักเรียน ความพึงพอใจของผู้ปกครอง และการประเมินการนำแนวทางไปใช้จริงของบุคลากร เพื่อนำข้อมูลมาใช้พัฒนา KM อย่างเป็นระบบและยั่งยืน

๗. ความสามารถในการนำผลงานไปใช้ประโยชน์ หรือต่อยอดเพื่อให้บุคคลหรือหน่วยงานอื่นไปใช้ประโยชน์ได้ในวงกว้าง
ผลลัพธ์จากการจัดการความรู้เรื่อง “การเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดต่อในเด็กปฐมวัย” ของศูนย์พัฒนาเด็ก วิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

๑. ต้นแบบแนวปฏิบัติที่ชัดเจน แนวทางการเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดต่อที่ได้สังเคราะห์จาก KM ครั้งนี้ เป็นรูปธรรม ชัดเจน ใช้งานได้จริง และสามารถถ่ายทอดไปสู่ศูนย์เด็กปฐมวัยอื่นได้ทันที ไม่ว่าจะอยู่ในบริบทของมหาวิทยาลัย หน่วยงานราชการ หรือศูนย์ในชุมชน

๒. ชุดเครื่องมือที่พร้อมใช้งาน เอกสาร แบบฟอร์ม และโปสเตอร์/สื่อประชาสัมพันธ์ ที่ผลิตขึ้นจาก KM นี้ เป็นเครื่องมือที่สามารถเผยแพร่ให้ศูนย์อื่น ๆ ดาวน์โหลดและนำไปปรับใช้ได้ทันที โดยไม่ต้องเริ่มต้นใหม่

๓. เสริมภาพลักษณ์ของศูนย์พัฒนาเด็กต้นแบบด้วยแนวคิด “อบอุ่น ปลอดภัย และมีคุณภาพ” ที่ถูกแปลงเป็นระบบการทำงานอย่างเป็นรูปธรรม ช่วยสนับสนุนให้ศูนย์พัฒนาเด็กของวิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข สามารถเป็น “ศูนย์พัฒนาเด็กต้นแบบด้านการเฝ้าระวังโรค” ที่องค์กรอื่นสามารถเข้ามาศึกษาดูงานได้ในอนาคต

.....
.....

ความเห็นจากหน่วยงาน

- เห็นชอบให้ส่งผลงานเข้าร่วมโครงการ
- ไม่เห็นชอบ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รัตนา เล็กสมบูรณ์)

หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็ก วิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข

ภาคผนวก

แบบบันทึกการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน

เลขที่ตรวจวัด: ..... ที่: .....

วันที่ตรวจวัด: .....

วัตถุประสงค์ในการตรวจวัด: .....

ชื่อโครงการ/กิจกรรม: .....

ข้อมูลเบื้องต้น ( ) ข้อมูลทางวิศวกรรม ( ) ข้อมูลสุขภาพ

( ) ผู้ประกอบการ/หน่วยงาน ( ) วัตถุประสงค์/ปัญหา/ผลกระทบ

รายละเอียด: ได้ตรวจวัด/วิเคราะห์ ( )

๑. ( ) ชื่อโครงการ ๒. ( ) ผู้ตรวจวัด/วิเคราะห์ ( ) ชื่อผู้ประกอบการ
 ๓. ( ) จุดตรวจวัด/วิเคราะห์ ( ) ชนิด/ลักษณะของมลพิษ
 ๔. ( ) ชนิด/ค่า ๕. ( ) วิธีการตรวจวัด/วิเคราะห์
 ๖. ( ) อุปกรณ์ที่ใช้ ๗. ( ) ผลการตรวจวัด/วิเคราะห์ ( ) ค่ามาตรฐาน
 ๘. ( ) วิธีการประเมิน/วิเคราะห์ ( ) ผลการตรวจวัด/วิเคราะห์ ( ) ผลการตรวจวัด/วิเคราะห์
 ๙. ( ) ผลการตรวจวัด/วิเคราะห์ ( ) ผลการตรวจวัด/วิเคราะห์ ( ) ผลการตรวจวัด/วิเคราะห์
 ๑๐. ( ) ชื่อผู้ตรวจวัด/วิเคราะห์ ( ) ชื่อผู้ประกอบการ ( ) ชื่อผู้ประกอบการ
 ๑๑. ( ) ชื่อผู้ประกอบการ ( ) ชื่อผู้ประกอบการ ( ) ชื่อผู้ประกอบการ
 ๑๒. ( ) ชื่อผู้ประกอบการ ( ) ชื่อผู้ประกอบการ ( ) ชื่อผู้ประกอบการ

ชื่อผู้ตรวจวัด: ..... ผู้บันทึก: .....

แบบบันทึกการปฏิบัติงานประจำวัน

ศูนย์เฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน

ประจำวันที่: ..... เดือน: ..... ปี: .....

ชื่อผู้ปฏิบัติงาน: ..... ตำแหน่ง: .....

ได้ปฏิบัติงานประจำวันตั้งแต่เวลา ..... ถึงเวลา .....

สถานที่ปฏิบัติงาน: .....

รายละเอียด

วันที่ปฏิบัติงาน: ..... เวลาปฏิบัติงาน: .....

ชื่อผู้ปฏิบัติงาน: ..... ตำแหน่ง: .....

ชื่อผู้ควบคุม: ..... ตำแหน่ง: .....

ชื่อผู้ตรวจวัด: ..... ตำแหน่ง: .....

ชื่อผู้บันทึก: ..... ตำแหน่ง: .....

ประเภท	ชนิด	ค่า	ค่ามาตรฐาน	ผลการตรวจวัด	การปฏิบัติตาม	ชื่อผู้ปฏิบัติงาน
อากาศ						
น้ำ						
ดิน						
เสียง						

ชื่อผู้ปฏิบัติงาน: ..... ตำแหน่ง: .....

ชื่อผู้ควบคุม: ..... ตำแหน่ง: .....

ชื่อผู้ตรวจวัด: ..... ตำแหน่ง: .....

ชื่อผู้บันทึก: ..... ตำแหน่ง: .....

รูปที่ ๑ แบบฟอร์มสำหรับตรวจประจำวันเพื่อเฝ้าระวัง

แบบบันทึกการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน

ศูนย์เฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน

ประจำวันที่: .....

รูปที่ ๑ ชุดเอกสารบันทึกผลตรวจประจำวัน

สัปดาห์ที่	ชื่อ - สกุล	ชื่อระ	จุดตรวจวัด	การตรวจวัด																
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10							
1																				
2																				
3																				
4																				
5																				
6																				
7																				
8																				
9																				
10																				
11																				
12																				
13																				
14																				
15																				
16																				
17																				
18																				
19																				
20																				
21																				
22																				
23																				
24																				
25																				
26																				
27																				
28																				
29																				
30																				

ผู้ดำเนินการตรวจวัด: ..... คน   ผู้บันทึก: ..... คน   ผู้ควบคุม: ..... คน

ผู้ดำเนินการ: ..... คน   ผู้บันทึก: ..... คน   ผู้ควบคุม: ..... คน

รูปที่ ๒ แบบบันทึกการรับ - ส่งนักเรียน จะต้องมาการตรวจเช็คร่างกาย อุณภูมิร่างกาย และสอบถามกับผู้ปกครองนักเรียน

๑. แบบฟอร์มรายงานเด็กป่วย (ประจำวัน)

แบบบันทึกอาการเจ็บป่วยของนักเรียน ประจำเดือน ..... พ.ศ. ....

ศูนย์พัฒนาเด็ก วิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข

วันที่	ชื่อ-นามสกุลนักเรียน	ห้อง	อาการเบื้องต้น	สงสัยโรค	การดำเนินการ	แจ้งผู้ปกครอง (เวลา/ผู้แจ้ง)

๒. แบบฟอร์ม Checklist เฝ้าระวังโรค (ใช้ประจำวัน / สัปดาห์)

ใบตรวจสอบสภาพแวดล้อมและสุขภาพเด็กประจำวัน ..... ห้อง .....

- ตรวจวัดอุณหภูมิเด็กก่อนเข้าเรียน
- ตรวจดูผื่น ตุ่ม แผลในปาก มือ เท้า (กรณีมีการระบาด)
- ตรวจดูน้ำมูก/ไอ/ไข้
- ครู/ผู้ช่วยครูล้างมือด้วยสบู่ก่อนและหลังเปลี่ยนกิจกรรม
- ของเล่นและพื้นผิวสัมผัสได้รับการเช็ดทำความสะอาด
- มีการทำความสะอาดอุปกรณ์/ห้องน้ำอย่างน้อยวันละ ๑ ครั้ง

๓. แบบฟอร์มแจ้งหยุดเรียน / แจ้งเตือนผู้ปกครอง

ชื่อแบบฟอร์ม: หนังสือแจ้งหยุดเรียนชั่วคราวเนื่องจากเหตุการณ์การเจ็บป่วย

เรียน ผู้ปกครองนักเรียนห้อง.....

เนื่องด้วยในห้องเรียนมีนักเรียนป่วยด้วยอาการที่เข้าได้กับโรค.....จำนวนทั้งสิ้น..... คน ซึ่งเกินเกณฑ์
มาตรการที่กำหนดไว้ทางศูนย์พัฒนาเด็กจึงขอหยุดเรียนชั่วคราวเป็นเวลา.....ระหว่างวันที่.....ถึง.....เพื่อความ
ปลอดภัยของเด็กทุกคน และทำความสะอาดฆ่าเชื้อห้องเรียน

ขอขอบพระคุณผู้ปกครองที่ให้ความร่วมมือ
ลงชื่อ.....
หัวหน้างานศูนย์พัฒนาเด็ก

แนวทางเฝ้าระวัง

มาตรการ การป้องกันโรคมือ เท้า ปาก

ศูนย์พัฒนาเด็ก

วิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข

“ ในช่วงฤดูฝนนี้มีการแพร่ระบาดของโรค มือ เท้า ปาก เนื่องจากเป็นโรคระบาดตามฤดูกาล ทางศูนย์พัฒนาเด็กฯ ขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง ”

แนวทางปฏิบัติการของศูนย์พัฒนาเด็ก

1. คัดกรองอุณหภูมิร่างกาย อาการไข้ ไอ ของนักเรียนในช่วงเช้าก่อนเข้าเรียน
2. ขอความอนุเคราะห์ ผู้ปกครองนักเรียนหยุดพักเรียนหากนักเรียนมีอาการไข้ ไอ หรือสังเกตเห็นตุ่มที่มือ
3. ผู้ปกครอง รับ-ส่ง นักเรียนที่จุดหน้าประตูศูนย์ฯ
4. หากพบนักเรียนป่วย มือ เท้า ปาก 1 คน จะทำความสะอาดภายในห้องทันที
5. หากพบนักเรียนป่วย มือเท้าปาก 2 คน ในห้องเดียวกัน จะปิดห้องเรียนนั้น 7 วัน
6. หากพบนักเรียนป่วย มือเท้าปาก ข้ามห้องเรียน ตั้งแต่ 3 รายขึ้นไป จะหยุดเพื่อทำความสะอาด 7 วัน

แนวทางดำเนินงานเมื่อพบนักเรียนป่วยด้วยโรคติดต่อ

รูปที่ 3 แนวทางการดำเนินงานของโรคติดต่อภายในศูนย์พัฒนาเด็ก

แนวทางการเฝ้าระวังโรคติดต่อ

ภายในศูนย์พัฒนาเด็ก

ครูเวรประจำวันรับนักเรียน
ตรวจคัดกรองก่อนรับ

นักเรียน

ปกติ

นักเรียน
เขาเรียน
ปกติ

มีอาการ

แยกนักเรียน /
แจ้งอาการ
นักเรียนต่อผู้
ปกครอง รับกลับ
เพื่อพบแพทย์

ไขหวัดใหญ่

อาการ: ไข้สูง
ทันที ไอ มี
น้ำมูก ปวดเมื่อย
ตามร่างกาย

แยกนักเรียน /
แจ้งผู้ปกครอง

หยุดเรียนจนกว่า
จะหาย (3-5 วัน)

แจ้งทางควบคุมโรค
รพ.ม.อุบล

ศูนย์ฯ ทำความ
สะอาดพื้นที่
สัมผัส

บันทึกข้อมูล และ
แนวทางการปฏิบัติ

หากพบนักเรียน
ป่วย มากกว่า 3 คน
พิจารณาปิดเรียน
ห้องนั้น

ตาแดง

อาการ: ตาแดง
จี้ตาเขอะ น้ำตา
ไหล ตาเปื่อยก
เคืองตา

แหล่งกักเชื้อ /
แจ้งผู้ปกครอง

หยุดเรียนจนกว่า
จะหาย (3-5 วัน)

ศูนย์ทำความสะอาด
สะอาดพื้นที่
สัมผัส

แจ้งงานควบคุมโรค
รพ.ช.อุบล

บ้านกักซอมูล และ
แนวทางการปฏิบัติ

หากพบนักเรียน
ป่วย มากกว่า 3 คน
พิจารณาปิดเรียน
ห้องนั้น 3-5 วัน

STAY AT HOME

มือ เท้า ปาก

อาการ: มีไข้ ปื้น
ตุ่มที่มือ เท้า มี
แผลในปาก

แหล่งกักเชื้อ /
แจ้งผู้ปกครอง

หยุดเรียนจนกว่า
จะหาย (7 วัน)

ศูนย์ทำความสะอาด
สะอาดพื้นที่
สัมผัส

แจ้งงานควบคุมโรค
รพ.ช.อุบล

บ้านกักซอมูล และ
แนวทางการปฏิบัติ

หากพบนักเรียน
ป่วย มากกว่า 3 คน
พิจารณาปิดเรียน
ห้องนั้น 3-5 วัน

สวมหน้ากากอนามัยก่อนออกจากบ้าน และ
ก่อนเข้าไปในบริเวณศูนย์พัฒนาเด็ก 100 %

หากนักเรียน มีอาการไข้/ไอ/เจ็บคอ/มีน้ำ
หรือป่วย ให้ งด มาเรียนทันที

หากนักเรียนหรือบุคคลในครอบครัว ที่เป็นผู้
สัมผัสเสี่ยงสูง งด เข้าในบริเวณศูนย์พัฒนาเด็ก

สรุปขั้นตอนการพบนักเรียนป่วย

เนื่องจากมีการระบาดของโรคมือเท้าปาก ในเด็กเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กผดุงการในการป้อนคังนี้

- หากพบนักเรียนมีอาการไอ ไอ น้ำมูกไหล งดรับนักเรียนเข้าศูนย์ฯ ให้เด็กเรียนพักจนกว่าจะหายสนิท ใ้รับฝากป้อนยาเด็กเรียน
- ผู้ปกครองส่งนักเรียนที่จุดรับส่งหน้าศูนย์ฯ เท่านั้น เพื่อตรวจคัดกรองกลุ่มที่ มือ เท้า ปาก หากพบว่ามีส่วนของครึบนักเรียน
- หากระหว่างวันพบว่านักเรียนมีอาการไอ ไอ จะแจ้งขอให้ผู้ปกครองมารับนักเรียนทันที เพื่อป้องกันโรคติดต่ออื่นๆ เช่น ไข้ ไข้หวัด ฯลฯ
- ห้องเรียนทุกห้อง แม่บ้านจะทำทำความสะอาด ช่วงเช้า 07.00น. 1 ครั้ง และ ช่วง 11.00น. 1 ครั้ง บริเวณห้องเรียน และห้องน้ำ
- อุปกรณ์การเรียน โต๊ะ ครูจะทำความสะอาดด้วยแอลกอฮอล์ และเช็ดโต๊ะเก้าอี้ทุกครั้งที่เลิกใช้งาน ของเล่นในห้องครูจะล้างด้วยน้ำผสมฟอก น้ำสะอาด และทิ้งให้แห้ง ทุกเป็น

ห้องเก็บ รับนักเรียน ขอความร่วมมือและระดมผู้ปกครองทุกท่าน รอคักจุด รับ-ส่ง หน้าศูนย์เด็ก

เรียนผู้ปกครองทุกท่าน หากนักเรียน

มีอาการ ไอ มี ไข้ หรือ เจ็บคอ มีน้ำมูก

ขอให้หยุดพักจนกว่าจะหาย

ทั้งนี้ป้องกันโรคติดต่อภายในศูนย์พัฒนาเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กของขอคุณในความร่วมมือ

ประกาศ

หยุดการเรียนการสอน

ณ ศูนย์พัฒนาเด็ก

ระหว่างวันที่ 21 - 28 กรกฎาคม 68

เนื่องจากพบนักเรียนป่วย ด้วย โรคมือเท้าปาก จ้าม

ห้องเรียน(ฝ่ายอนุบาล) จำนวนรวม 5 ราช ซึ่งตามมาตรการเฝ้าระวังฯ ของกรมควบคุมโรค จึงมีความจำเป็นต้อง หยุดการเรียนการสอน เพื่อ

ดำเนินการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อ ภายในพื้นที่ฝ่ายอนุบาล

- ฝ่ายอนุบาลจะเปิดเรียนตามปกติ ในวันอังคารที่ 29 กรกฎาคม 2568

** ฝ่ายบริหารเปิดเรียนตามปกติ ตามมาตรการและการป้องกันการระบาดฯ อย่างเคร่งครัด

ขออภัยในความไม่สะดวก และขอขอบคุณผู้ปกครองทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือเพื่อสุขภาพที่ดีของมเด็ก ๆ ทุกคน